

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Введена в дію наказом МДУ
від 24.06.2021 № 208

**ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
за довгостроковою програмою
«Музично-естетичне виховання дошкільників: технології та
методики» для музичних керівників закладів дошкільної освіти
(спеціальність 012 «Дошкільна освіта»)**

Маріуполь – 2021 р.

Професійну програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників за довгостроковою програмою **«Музично-естетичне виховання дошкільників: технології та методики»** для музичних керівників закладів дошкільної освіти (спеціальність 012 «Дошкільна освіта») розглянуто на засідання НМР Маріупольського державного університету (протокол № 8 від “17” червня 2021 р.). та затверджено на засіданні Вченої ради Маріупольського державного університету (протокол №12 від “23” червня 2021 р.).

Укладачі:

- доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дошкільної освіти МДУ Брежнєва О.Г.;
- кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти МДУ Демидова Ю.О.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Розробник.

Кафедра дошкільної освіти Маріупольського державного університету.

2. Мета підвищення кваліфікації.

Програма для підвищення кваліфікації музичних керівників розроблена на основі сучасної державної освітньої політики та стратегії реформування освіти. Актуальність проведення курсів зумовлена суспільними запитами сьогодення, новітніми освітніми цілями, необхідністю пошуку ефективних шляхів реформування дошкільної освіти з урахуванням реалізації компетентнісного підходу, перетворення освітнього простору дошкільця Донецької області на стратегічний ресурс інноваційного розвитку. Метою програми є підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності музичних керівників щодо реалізації завдань Базового компоненту відповідно до основних напрямів у галузі освіти та освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

Переосмислення соціальної і професійної місії музичного керівника актуалізує необхідність підготовки фахівців, здатних творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення, уникаючи стереотипізації і шаблонів, реалізовувати освітні проекти тощо.

3. Досягнення поставленої мети передбачає виконання наступних завдань:

- ✓ формування готовності музичних керівників ЗДО до реалізації стратегічних цілей модернізації освіти;
- ✓ систематизація та поглиблення соціально-гуманітарних, професійно-фахових знань про сутність, специфіку, орієнтири реалізації основних напрямів модернізації освіти;

- ✓ модернізація професійного потенціалу як системного показника готовності до інноваційної діяльності, трансформації досягнень сучасності в практику роботи музичного керівника ЗДО;
- ✓ формування навичок самостійного, критичного мислення, системного педагогічного аналізу;
- ✓ формування вмінь здійснювати інтегровану практико-теоретичну професійну діяльність, що сприятиме формуванню інноваційного освітнього простору за логікою варіативного розвитку мотиваційно-сміслової освіти.

4. Обсяг, строк та форма підвищення кваліфікації. Курси підвищення кваліфікації для вихователів проводяться в очній та/або змішаній формі у кількості 120 годин (4 кредити) шляхом проведення інтерактивних лекцій, практичних занять (майстер-класів), дискусій, конференцій (з обміну досвідом, підсумкових, наукових тощо), педагогічного практикуму. Освітній процес має модульну організацію, відповідно до якої слухачі 5 днів на тиждень мають стаціонарне аудиторне навчання (2 тижні), в міжмодульній час (1 тиждень) здійснюють самостійну проєктувальну діяльність щодо написання випускової роботи.

5. Цільова аудиторія.

Музичні керівники закладів дошкільної освіти

6. Зміст програми.

Головна ідея підвищення кваліфікації музичних керівників полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів та виконання посадово-функціональних обов'язків.

Програму підвищення кваліфікації за акредитованими спеціальностями в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка визначено законодавчою базою України (Конституція України, державна національна програма «Освіта (Україна XXI століття)», «Національна доктрина розвитку освіти»,

«Концепція розвитку педагогічної освіти України», Закон України «Про дошкільну освіту», Закон України «Про освіту», Базовий компонент дошкільної освіти, Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт»), яка визначає пріоритетні напрямки підготовки педагогічних кадрів, оновлення змісту й форм їх професійної діяльності, удосконалення післядипломної освіти.

Особливістю запропонованої програми полягає в забезпеченні їх професійно-діяльнісного самовдосконалення на основі базової освіти слухачів, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

7. Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- ✓ **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального музичного середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню дітей дошкільного віку;
- ✓ **соціально-громадянська компетентність** – усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;
- ✓ **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- ✓ **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати,

відстоювати власну позицію, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії;

✓ **психологічно-фасилітативна компетентність** – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я дитини, здатність сприяти творчому становленню дошкільників та їхній індивідуалізації;

✓ **підприємницька компетентність** – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;

✓ **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

8. Очікувані результати навчання:

✓ **знання:**

– сутності поняття «Державний стандарт дошкільної освіти», «цінності дошкільної освіти», «компетентність», «освітнє середовище», «результати навчання», «якість дошкільної освіти», «змістове наповнення Державного стандарту дошкільної освіти»;

– психологічних можливостей розвитку творчого мислення;

– інновацій в оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти;

– змісту художньо-педагогічних технологій на музичному занятті в ЗДО;

– нормативно-правового забезпечення розвитку творчої обдарованості закладу освіти.

✓ **уміння:**

– впроваджувати інноваційні педагогічні технології в освітній процес;

- працювати у тісній взаємодії з сім'єю, надавати їй консультативну педагогічну допомогу;
- сприяти розвитку здібностей дітей, на основі їх задатків та обдаровань;
- організовувати освітній процес на засадах особистісно зорієнтованої педагогіки;
- розвивати власну професійну, інноваційну та емоційну компетентності.

✓ **навички:**

- планувати, організовувати, проводити педагогічну роботу, спрямовану на формування всебічно розвиненої особистості дитини;
- здійснювати навчальний педагогічний процес відповідно до програм, що реалізуються;
- володіння загальними підходами до впровадження прогресивних технологій для розвитку творчої обдарованості особистості;
- підвищення рівня спрацьованості, узгодженості взаємних дій дошкільників;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

Нижче представлений орієнтовний розподіл годин за видами діяльності

	Зміст	Всього годин	Аудиторні	Самостійна робота
1.	Цифрова грамотність та інформаційні технології в освіті	10	8	2
2.	Феномен української культури	10	8	2
3.	Теоретичні, методичні та практичні основи музичної освіти і розвитку дітей дошкільного віку	15	10	5
4.	ІКТ в роботі музичного керівника закладу дошкільної освіти	15	10	5
5.	Організація театралізованої діяльності в ЗДО	30	20	10
6.	Програмно-методичні засади фахової перепідготовки педагогів дошкільної освіти	15	10	5
7.	Педагогічний практикум	10	8	2
8.	Проектувальна діяльність	15	-	15
	ВСЬОГО:	120	74	46

Послідовність і кількість годин на вивчення окремих тем може змінюватися у межах часу, передбаченого Програмою, з урахуванням індивідуальних потреб й професійного досвіду вихователів та запитів стейкхолдерів тощо.

Необхідною умовою для отримання слухачами свідоцтв про підвищення кваліфікації є проведення підсумкового контролю знань, який здійснюється на останньому занятті у вигляді захисту в мікрогрупах випускової роботи.

Слухачі курсів мають можливість обирати індивідуальні траєкторії наукового дослідження за кількома напрямками та відповідно до специфіки навчальної дисципліни тема випускової роботи обирається слухачем самостійно із запропонованого переліку, виходячи з його фахових інтересів та узгоджується з куратором курсів (орієнтовний перелік тем

погоджується з керівником випускової роботи). Кількість робіт дорівнюється кількості слухачів на курсах, щоб запобігти повторенню, дублюванню матеріалу і забезпечити самостійність у виконанні робіт.

Вимоги щодо оформлення випускової роботи

Виконання випускової роботи є завершальним етапом освітнього процесу, який має показати вміння слухачів:

- ✓ використовувати набуті у процесі навчання теоретичні знання для розв'язання професійних проблем;
- ✓ працювати з літературними джерелами;
- ✓ робити висновки, що мають не лише теоретичне, але й практичне значення.

У випусковій роботі на основі аналізу й узагальнення ряду літературних джерел (монографій, брошур, статей, методичних рекомендацій) необхідно грамотно і логічно обґрунтувати вибрану тему, її актуальність, дати оцінку вивченим роботам, обов'язково потрібно висловити свою точку зору.

При висвітленні проблеми необхідно викладати матеріал логічно, послідовно, без граматичних та стилістичних помилок; чітко формулювати думки. Підготовка та написання роботи має показати вміння слухача:

- ✓ використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання, практичні навички для вирішення певних педагогічних завдань;
- ✓ аналізувати літературні, наукові джерела;
- ✓ узагальнювати теоретичні та практичні дані, власний досвід педагогічної діяльності.

Випускова робота повинна включати:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;

- основну частину
- висновки;
- список використаних джерел.

Титульний аркуш оформлюється за встановленою формою (Додаток 1).

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів, висновків, списку використаної літератури та додатків (в разі необхідності). Найменування у змісті повинні точно повторювати назви розділів та підрозділів у тексті роботи.

Вступ розкриває сутність теми, стан наукового вивчення та практичного вирішення обраної проблеми, її практичне значення, підстави й вихідні дані для розкриття теми. У вступі обґрунтовується актуальність теми, мета й завдання підсумкової роботи.

Основна частина підсумкової роботи може складатися з розділів та підрозділів. Кожний розділ починається з нової сторінки. Зміст розділів основної частини має точно відповідати темі підсумкової роботи і цілком розкривати її зміст. Стиль викладення матеріалу основної частини характеризує вміння слухача стисло, логічно та аргументовано викладати матеріал відповідно до встановлених вимог.

У *висновках* підсумовуються одержані результати, дається узагальнена оцінка виконаної роботи та наводяться практичні рекомендації щодо удосконалення діяльності педагогічних працівників, навчального процесу, управлінської діяльності у закладах та установах освіти з визначеної слухачем теми (предмета дослідження). Заключна частина дозволяє оцінити ступінь професійної підготовки та фахової зрілості слухача.

Після заключної частини наводиться *список використаних джерел*, в якому повинні відображатися публікації за останні 5 років.

Після списку використаних джерел при необхідності надаються *додатки*, що вміщують допоміжні нормативні, інформаційні та аналітичні

матеріали, необхідні для повного розкриття основної частини підсумкової роботи. До додатків можуть бути включені приклади конспектів занять, дидактичних ігор, анкети, тобто матеріали, які потрібні для детального ілюстрування певних етапів творчої роботи. Бажано включати у додаток словник (глосарій) термінів (10-15 слів), що увійшли в основну частину, для пояснення ключових понять.

Перелік посилань. Перелік використаних джерел, на які є посилання в основній частині, наводять у кінці роботи.

Бібліографічні описи у списку використаних джерел подаються у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті.

Технічні вимоги до оформлення роботи

Обсяг випускової роботи – 15 сторінок друкованого тексту. Додатки не входять до вказаного обсягу. Текст роботи необхідно викладати державною мовою.

Робота виконується за допомогою комп'ютерної техніки у редакторі Word for Windows. Формат аркушів А4 (210 x 297 мм). Текст слід друкувати з одного боку аркуша білого паперу, додержуючись таких розмірів полів: верхнє та нижнє - 20 мм, ліве - 25 мм, праве - 10 мм.

Набір тексту здійснюють через 1,5 міжрядкових інтервали (кегель 14). Колір тексту повинен бути однаковим упродовж всієї роботи. Скорочення слів і словосполучень повинні відповідати чинним стандартам.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки вкінці, не підкреслюючи. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1 см.

Сторінки необхідно нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки. Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок роботи. Номер сторінки на

титульному аркуші не проставляють.

Ілюстрації (рисунок, графіки, схеми, діаграми) необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті.

9. Система та критерії оцінювання результатів навчання вихователів ЗДО.

Рівні виконання	Оцінка	Норми оцінювання за ECTS
Високий	відмінно	95-100
Достатній	добре	80-94
Середній	задовільно	60-79
Низький	незадовільно	Ниже 60

Характеристика рівнів виконання випускової роботи

Високий рівень виконання (до 100 балів): робота містить всі структурні компоненти. Наявна висока аргументованість висновків. Основна наукова інформація систематизована і представлена в описі. Методичні поради і висновки ґрунтовні, аргументовані. Наявне власне бачення проблеми дослідником, глибоке її знання. Науковий і фактичний матеріал оформлений аргументовано і доказово. Показані вміння самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати інформацію, користуватись джерелами інформації. Робота має творчий характер.

Достатній рівень виконання (80-94 балів): робота містить всі структурні компоненти. Основна наукова інформація систематизована і представлена в описі. Слухач виявив знання в обсязі означеної проблеми. Володіє розумовими операціями аналізу, синтезу, узагальненням, вмє робити висновки. Матеріал роботи представлений логічно, обґрунтовано. Слухач здатний самостійно опрацювати матеріал і оформлювати його у цілісну роботу, але не вистачає власних суджень, свого бачення щодо

розв'язання обраної теми роботи.

Середній рівень виконання (60-79 балів): слухач виявляє вміння працювати з науковими, методичними джерелами. Має утруднення в узагальненні, систематизації матеріалу. Методичні поради незмістовні. Відсутнє власне бачення розв'язання проблеми. Робота має більш описовий ніж аналітичний характер.

Низький рівень виконання (нижче 60): неякісне оформлення роботи. Слухач відтворює незначну частину завдання, діє в межах поставлених умов, але виконання їх поверхове. Показує незнання спеціальної термінології. Не вміє здійснювати аналітичний опис наукового матеріалу. Має нечітке уявлення про проблему, що вивчається.

Маріупольський державний університет

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра дошкільної освіти

(повна назва кафедри)

ВИПУСКОВА РОБОТА

з навчальної дисципліни _____

(назва дисципліни)

на тему: _____

**Слухача курсів підвищення
кваліфікації для вихователів ЗДО**

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____
(посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Оцінка _____

Члени комісії

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

_____
(підпис)

_____
(прізвище та ініціали)

м. Маріуполь – 20__ рік